

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XVIII. — Izdan in razposlan 4. dne februarja 1917.

Vsebina: (Št. 37—41.) 37. Cesarski ukaz, s katerim se uvaja monopol za umetne sladice. — 38. Ukaz o vplivu vojnih dogodkov na rok za uveljavljanje odškodninskih zahtev iz pomorskega zavarovanja. — 39. Razglas o izjemnih določilih za prednostne rokove, ustanovljene v Pariški zvezni pogodbi za obrambo obrtne lastnine, v prid državljanom danskim. — 40. Razglas o izjemnih določilih za prednostne rokove, ustanovljene v Pariški zvezni pogodbi za obrambo obrtne lastnine, v prid državljanom mehikanskim. — 41. Ukaz, s katerim se izpreminjata ministrstvena ukaza z dne 4. marca 1916. l. in z dne 7. maja 1916. l. o uravnavi prometa z obdačenim cukrom.

37.

Cesarski ukaz z dne 25. januarja 1917. l.,

s katerim se uvaja monopol za umetne sladice.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Umetne sladice se pridružujejo edino le razpolaganju države (monopol sladice). Za umetne sladice v zmislu tega cesarskega ukaza se umevajo vsi kemijski izdelki, ki imajo večjo sladilno moč nego čisti pesni (trstni) cukrer, brez ozira na stopnjo njihove čistosti tudi s pridatkom drugih snovi.

Ukazoma se more raztegniti uporabljanje tega cesarskega ukaza ali posameznih njegovih določil tudi na kemijske izdelke, ki se dadó s priprostim postopkom pretvoriti v umetne sladice.

§ 2.

Uprava monopola sladice je naložena finančnemu ministrstvu.

§ 3.

Obča pravila, ki so v veljavi za predmete državnih monopolov, je uporabljati tudi na predmete monopola sladice.

Finančno ministrstvo izda v porazumu z ostalimi udeleženi ministri ukazoma posebna določila, po katerih se dovoljuje izdelovanje, razpečevanje in porabljanje umetnih sladice, nadalje promet z njimi in s takim blagom, ki je narejeno, uporablja umetne sladice.

Finančno ministrstvo ustanovi ukazoma potrošino in dopustino (§§ 442 in 443, c. in drž. m. r.) za umetne sladice za 1 kilogram in enoto sladkosti. Za enoto sladkosti veljaj sladilna moč čistega pesnega (trstnega) cukra.

§ 4.

Na prestopke tega cesarskega ukaza in izvršitvenih predpisov k njemu se uporabljajo določila

kazenskega zakona o dohodarstvenih prestopkih z njegovimi dodatki vred, v Dalmaciji pa tam za prestopke predpisov o dohodkih od tobaka obstoječe kazensko postopanje, kolikor ni v sedanjem cesarskem ukazu določeno kaj drugega.

Določila o vrsti in izmeri kazni, potem o jamstvu zanje, ter o zastaranju dotičnih prestopkov se izdadó za Dalmacijo ukazoma, oziraje se na pravila, veljajoča v teh odnošajih v ostalih avstrijskih deželah.

Prestopke predpisov tega cesarskega ukaza in izvršitvenih predpisov k njemu, ki po tem niso pod posebnim kazenskim določilom, je kaznovati z denarnimi kaznimi od 10 do 10.000 K.

Predmeti monopola sladice, ki se najdejo v stanju (zamotano ali nezamotano), ne ustrezajočem monopolnim predpisom, zapadejo brez ozira na to, čigavi so ali se li kazensko postopa zoper določeno osebo.

Zapade tudi blago, ki se izdeluje ali spravlja v promet, uporablja umetne sladice, ako se krši ta cesarski ukaz ali izvršitveni predpisi k njemu.

§ 5.

Predmete monopola sladice, kar jih je dne, katerega dobi ta cesarski ukaz moč, v ozemlju, za katero velja ukaz, je treba zglasiti in so pod drugimi določili, ki se ukrenejo ukazoma.

Nepravilno zglasitev zalog in opustitev zglastve je kaznovati s četvernim do osmernim zneskom dopustnine za zaloge, ki niso izkazane z zglasilom. Ako se zglasitev opusti, zapadejo zaloge vrhutega.

§ 6.

Dan, katerega dobi ta cesarski ukaz moč, se ustanovi ukazoma.

§ 7.

S tem dnem izgube moč na podstavi prejšnjih določil podeljena odobrenja za obrtniško izdelovanje umetnih sladice ter dosedanji, na promet z umetnimi sladnicami nanašajoči se ukazi, tako zlasti ministrstvena ukaza z dne 20. aprila 1898. l. (drž. zak. št. 52) in z dne 3. oktobra 1907. l. (drž. zak. št. 235).

§ 8.

Izvršiti ta cesarski ukaz je naročeno Mojemu finančnemu ministru v porazumu z ostalimi udeleženi ministri.

V Badnu. 25. dne januarja 1917. l.

Karol s. r.

Clam-Martinic s. r.	Baernreither s. r.
Georgi s. r.	Forster s. r.
Hussarek s. r.	Trnka s. r.
Spitzmüller s. r.	Bobrzyński s. r.
Handel s. r.	Schenk s. r.
Urban s. r.	Höfer s. r.

38.

Ukaz pravosodnega ministra v porazumu z ministroma za notranje stvari in trgovino z dne 31. januarja 1917. l.

o vplivu vojnih dogodkov na rok za uveljavljanje odškodninskih zahtev iz pomorskega zavarovanja.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ I.

V rok, v katerem je po pogojih pomorskega zavarovanja opraviti pravno dejanje, ker drugače ugasne pravica zahtevati odškodnino, se ne vračunja čas, v katerem se pravno dejanje ni moglo opraviti zaradi vojnih dogodkov.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem svoje razglasitve in se uporablja na vse zahteve, ki še niso ugasnile s potekom časa.

Handel s. r.	Schenk s. r.
Urban s. r.	

39.**Razglas ministra za javna dela
z dne 31. januarja 1917. l.**

o izjemnih določilih za prednostne roke, ustanovljene v Pariški zvezni pogodbi za obrambo obrtne lastnine, v prid državljanom danskim.

Na podstavi § 1, odstavka 3, ukaza z dne 1. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 349) o izjemnih določilih za prednostne roke, ustanovljene v Pariški zvezni pogodbi za obrambo obrtne lastnine, povodom vojnega stanja in z ozirom na razglase z dne 1. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 350), točka 1, z dne 24. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 388) in z dne 24. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 373) se razglša, da so v Avstriji prednostni rokovi za zglasitve patentov v prid državljanom danskim dalje podaljšani do 1. dne julija 1917. l.

Trnka s. r.

40.**Razglas ministra za javna dela
z dne 31. januarja 1917. l.**

o izjemnih določilih za prednostne roke, ustanovljene v Pariški zvezni pogodbi za obrambo obrtne lastnine, v prid državljanom mehikanskim.

Na podstavi § 1, odstavka 3, in § 2, odstavka 5, ukaza z dne 1. decembra 1915. l. (drž. zak. št. 349) o izjemnih določilih za prednostne roke, ustanovljene v Pariški zvezni pogodbi za obrambo obrtne lastnine, povodom vojnega stanja, se razglša:

1. da so v Avstriji prednostni rokovi za zglasitve patentov, vzorcev in znamk, kolikor niso potekli pred 31. dnem julija 1914. l., v prid državljanom mehikanskim podaljšani do dne, ki se razglasi pozneje;

2. da se v Mehiki dovoljuje avstrijskim državljanom določilom § 2 zgoraj navedenega ukaza enakovrstna ugodnost za zglasitve patentov, vzorcev in znamk.

Trnka s. r.

41.**Ukaz urada za prehranjevanje
ljudi z dne 1. februarja 1917. l.,**

s katerim se izpreminjata ministrstvena ukaza z dne 4. marca 1916. l. (drž. zak. št. 61) in z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132) o uravnavi prometa z obdačenim cukrom.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

Člen I.

§ 2, odstavka 1 in 2, ministrstvenega ukaza z dne 4. marca 1916. l. (drž. zak. št. 61) se mora glasiti:

Karte za cukr se izdadó uradno, veljajo za eno osebo in za dobo koledarskega mesca, navedeno na karti. Karte imajo odrezke po $\frac{1}{8}$ kilograma cukra.

Največja izmera za dobo enega koledarskega mesca dopustne porabne množine se določa, ako ni v naslednjem določeno nič drugega, za mestno in industrijsko prebivalstvo z 1 kg ($\frac{8}{8}$), za prebivalstvo na kmetih s $\frac{3}{4}$ kg ($\frac{6}{8}$). Politično deželno oblastvo oznameni okoliše, za katere velja porabna množina 1 kg, oziroma $\frac{3}{4}$ kg.

Člen II.

§ 1 ministrstvenega ukaza z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132) se mora glasiti:

Politična deželna oblastva so pooblaščena za dobo enega koledarskega mesca porabno množino obdačenega cukra zvišati na $1\frac{1}{2}$ kg ($\frac{12}{8}$):

- za osebe, ki delajo kakor obrtni delavci v nepretrganih obratih, oziroma obratnih strokah;
- za rudarje, tudi če delajo edino le nad zemljo, nadalje za fužinske delavce;
- za vozno in po vrstitvi ponočno službo opravljajoče železniško in pošto osebe, nadalje za stalno nameščene in nestalno nameščene delavce, ki imajo delo v železniških delavnicah, ako gre za nepretrgane obrate, oziroma obratne stroke;

- d) za gozdne delavce, ki so po naravi svojega dela prisiljeni dalje nego en dan bivati oddaljeni od svojega stalnega bivališča.

Člen III.

§ 2 ministrstvenega ukaza z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132) se mora glasiti:

Politična okrajna oblastva so pooblaščená v ozira vrednih primerih dovoliti bolnim osebám in osebám, ki se zdravijo in za kojih hrano so dani posebni oziri in posebne razmere, ako se ne preživljajo docela v zavodih (§ 5 ministrstvenega ukaza z dne 4. marca 1916. l. [drž. zak. št. 61]) od primera do primera na osnovano, zdravniško potrjeno prošnjo zvišanje mesečne porabne množine obdačenega cukra na $1\frac{1}{4}$ kg ($10/s$) največ.

Člen IV.

Dodatne karte za cukr, ki se izdadó po § 3 ministrstvenega ukaza z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132), veljajo za dobo enega koledarskega mesca.

Člen V.

§ 5 ministrstvenega ukaza z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132) se mora glasiti:

Z, odobrenjem urada za prehranjevanje ljudi more politično deželno oblastvo v posebnega ozira vrednih primerih za prebivalce občin, ki so

v ozemljih, v katerih je po izkušnji beda, dovoliti, da se zviša mesečna porabna množina obdačenega cukra, ki jo je ustanovilo politično deželno oblastvo na podstavi člena I tega ukaza, za $\frac{1}{4}$ kg ($2/s$) največ.

Na podstavi pooblastila od primera do primera v zmislu § 5 ministrstvenega ukaza z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132) doslej že dovoljene zvišbe porabne množine obdačenega cukra ostanejo v moči, kolikor na podstavi takega dovoljenja dopustna mesečna porabna množina ne presega $1\frac{1}{4}$ kg ($10/s$).

Člen VI.

Kadar se prvič izdadó karte za cukr (člen I) in dodatne karte za cukr (člen II, III in V), ki jih je izdati po tem ukazu, je določiti trajanje porabne dobe kart za cukr in dodatnih kart za cukr tako, da pride skupaj s koncem prihodnjega koledarskega mesca.

Karte za cukr in dodatne karte za cukr, ki se izdadó pozneje, se izdajajo vedno za dobo dotičnega koledarskega mesca.

Člen VII.

Dan, katerega dobé določila tega ukaza moč, določi v posameznih deželah politično deželno oblastvo z razglasom v deželnem zakoniku in ukazniku, kakor poteče veljajoča doba kart za cukr.

Höfer s. r.